

Defnydd troseddol o eiddo

CAETHWASIAETH FODERN A THAI

Cymru/Wales

CrimeStoppers.

0800 555 111

100% diennu. Bob tro,
100% anonymous. Always

TARIAN
R O C U

Beth yw Caethwasiaeth Fodern?

Trosedd gudd yw caethwasiaeth fodern, ac yn ôl Mynegai Caethwasiaeth Fyd-eang 2016, amcangyfrifir ei bod yn effeithio ar 136,000 o bobl ledled y DU. Bydd pobl yn camfanteisio ar oedolion a phlant er budd ariannol drwy sawl ffordd, sy'n cynnwys:

- **Camfanteisio Rhywiol** – Caiff dioddefwyr eu twyllo, eu cymell a/neu eu gorfodi i gymryd rhan mewn gweithgarwch rhywiol.
- **Camfanteisio ar Weithwyr** – Caiff dioddefwyr eu cymell i weithio am ychydig iawn o gyflog, os o gwbl, dan fygythiad cosb.
- **Camfanteisio Troseddol** – Caiff dioddefwyr eu cymell/twyllo i gyflawni troseddau dan fygythiad cosb.
- **Caethwasanaeth Domestig** – Bydd dioddefwyr yn byw ac yn gweithio mewn aelwydydd preifat ac yn cael eu gorfodi i weithio oriau hir gan gyflawni amrywiaeth o dasgau domestig am ychydig iawn o gyflog, os o gwbl.

Caiff dioddefwyr eu rheoli drwy weithredoedd sy'n cynnwys bygythiadau, trais, twyll a chaethwasanaeth oherwydd dyledion. Weithiau, mae'n bosibl na fydd rhywun yn galw ei hun yn ddiodeffwr nac yn deall ei hawliau.

Pwy sydd mewn perygl?

Gall unrhyw un wynebu risg y bydd rhywun yn camfanteisio arno. Ond mae nifer o ffactorau a all gynyddu'r risg, gan gynnwys dyled, tloidi, digartrefedd ac iechyd meddwl.

Pa rôl y mae tai yn ei chwarae?

Mae tai yn chwarae rôl bwysig wrth hwyluso camfanteisio; efallai mai dyma ble mae'r camfanteisio'n digwydd, er enghraifft, mae caethwasanaeth domestig yn digwydd mewn cartrefi preifat. Hefyd, dyma ble y caiff dioddefwyr eu lletya – a hynny'n aml mewn amodau gwael. Yn aml, bydd y sawl sy'n camfanteisio yn defnyddio tai fel ffordd o reoli eu dioddefwyr drwy godi crochris arnynt.

Mewn rhai achosion, mae landlordiaid wedi cael eu gwneud yn atebol am eu rôl wrth hwyluso camfanteisio - gweler dolen Ymgyrch <https://www.bbc.co.uk/news/uk-england-birmingham-51712547>

Rhowch wybod am eich pryderon

Os ydych yn pryderu, ffoniwch:

- Y Llinell Gymorth Caethwasiaeth Fodern ar 08000 121 700
- Yr Heddlu ar 101, neu 999 mewn argyfwng
- Yr Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau ar 0800 432 0804 am bryderon ynglŷn â chamfanteisio ar weithwyr.

Adnabod camfanteisio

Dylid gofyn sawl cwestiwn wrth feddwl am y cysylltiad rhwng tai a chamfanteisio:

- Ai'r bobl sy'n byw yn yr eiddo yw'r bobl sydd wedi'u henwi ar y cytundeb tenantiaeth?
- A oes trosiant mynych o breswylwyr?
- A oes tystiolaeth o amodau byw gwael, isosod neu dai gorlawn?
- A oes materion wedi cael eu codi mewn perthynas â'r eiddo e.e. sbwriel, ymddygiad gwrthgymdeithasol
- A yw'r person sy'n talu'r ffioedd yn wahanol i'r person sy'n byw yn yr eiddo?
- A oes rhywun yn ceisio talu ffioedd mewn symiau mawr o arian parod?
- A yw pasbortau, dogfennau adnabod neu ddogfennau teithio'r bobl sy'n byw yn yr eiddo ganddynt yn eu meddiant?
- A yw'n ymddangos bod rhywun yn rheoli'r ffordd y mae'r sawl sy'n byw yn yr eiddo yn cyfathrebu, yn symud a/neu'n ymddwyn?
- A yw'n ymddangos bod preswylwyr yr eiddo yn swil neu'n ofnus?

I gael rhagor o wybodaeth am atal caethwasiaeth fodern, gweler canllaw'r Gymdeithas Llywodraeth Leol i landlordiaid

<https://local.gov.uk/publications/tackling-modern-slavery-guide-landlords>

Gwnewch y canlynol

- ✓ Byddwch yn ymwybodol o arwyddion camfanteisio.
- ✓ Dilynwch eich greddf. Os gwelwch rywbeth nad yw'n teimlo'n iawn, mae'n bosibl nad yw'n iawn.
- ✓ Ewch i <https://www.rhentudoeth.llyw.cymru> i gael rhagor o wybodaeth a chanllawiau.

Peidiwch â gwneud y canlynol

- ✗ Rhoi eich hun neu unrhyw ddioddefwyr posibl mewn perygl. Yn lle hynny, rhowch wybod am eich pryderon.
- ✗ Meddwl eich bod chi ar eich pen eich hun. Yn lle hynny, gofynnwch am gyngor gan yr Heddlu, y Llinell Gymorth Caethwasiaeth Fodern neu'r Awdurdod Trwyddedu Meistri Gangiau.
- ✗ Meddwl bod unrhyw beth yn rhy fach i adrodd yn ei gylch.

Camfanteisio rhywiol – puteindai dros dro

Beth yw puteindy dros dro?

Dros y blynyddoedd diwethaf, mae'r cysyniad o "buteindai dros dro" wedi dod yn fwy poblogaidd ymhlith pobl sy'n ymwneud â phuteindra. Caiff puteindy dros dro ei redeg mewn eiddo penodol, sy'n eiddo preswyl fel arfer, am gyfnod byr.

Bydd grwpiau troseddu cyfundrefnol yn defnyddio gwefannau anwedus ac archebion ar-lein ar gyfer gwestai a busnesau rhent byrdymor i gynyddu eu helw, gan ddefnyddio merched agored i niwed drwy eu symud nhw drwy buteindai dros dro amrywiol. Dioddefwyr masnachu pobl yw nifer mawr o'r merched sy'n ymwneud â phuteindra yn y puteindai hyn. Drwy ddenu'r merched hyn ag addewidion o waith cyfreithlon, neu eu cymell fel arall i gydymffurfio, gellir symud y merched hyn yn gyflym o un man i'r llall, sy'n ei gwneud hi'n anodd i asiantaethau gorfodi'r gyfraith ddod o hyd iddynt a'u hachub.

Ble mae'r camfanteisio'n digwydd?

Yn bennaf, mewn eiddo preswyl a gaiff eu rhentu drwy asiantiaid gosod eiddo, landlordiaid preifat a hyd yn oed gwmnïau archebu ar-lein fel Airbnb a Booking.com, ac mewn gwestai. Mae'r gangiau troseddol yn gweithredu 'drws troi' lle y caiff y merched eu symud o amgylch gwahanol eiddo a lleoliadau.

Pwy yw dioddefwyr camfanteisio?

Camfanteisir ar ferched agored i niwed; credir bod 85% ohonynt yn wladolion o'r tu allan i'r DU, a'r gweddill yn Brydeinwyr. Yn aml iawn, bydd troseddwy'r yn camfanteisio ar ddiodefwyr o'r un genedl â nhw. Mae tystiolaeth ddiweddar yn awgrymu bod dioddefwyr posibl camfanteisio rhywiol o Tsieina, Rwmania a Fietnam yn cael eu hysbysebu ar **Wefannau Gwasanaethau i Oedolion yng Nghymru**. Ar wefannau fel Adultwork a Vivastreet mae mwyafrif yr hysbysebion am wasanaethau rhywiol yn y DU, lle mae lluo o hysbysebion yn galluogi Grwpiau Troseddu Cyfundrefnol i guddio ac uno eu gweithgarwch drwy hysbysebu a rheoli dioddefwyr y maent yn camfanteisio'n rhywiol arnynt ledled y DU.

Gall symud merched rhwng gwahanol leoliadau greu dryswch ac unigedd, gan leihau'r tebygolrwydd, os byddant yn dod i gysylltiad ag asiantaethau allanol megis yr heddlu neu wasanaethau cymorth, y bydd ganddynt yr amser neu'r gallu i feithrin cydberthynas yn llawn ymddiriedaeth er mwyn datgelu eu bod yn ddiodefwyr a gofyn am help.

Adnabod yr arwyddion

- Fel arfer, eiddo newydd eu caffael yw'r puteindai hyn, a fflatiau neu dai rhent preifat ydyn nhw yn aml
- Weithiau, defnyddir gwestai rhad neu lety haf
- Mae'n bosibl na welir llawer o'r gweithgareddau a geir fel arfer pan fydd pobl newydd yn symud i mewn i eiddo, er enghraifft, dim arwydd o symud dodrefn i mewn
- Cartrefi heb fawr ddim dodrefn – gallai edrych fel petai neb yn byw yno mewn gwirionedd
- Sawl merch yn byw yn y cyfeiriad, neu sawl merch yn cael eu symud i mewn i'r cyfeiriad ac oddi yno gan rywun arall
- Sawl cerbyd yn ymweld â'r eiddo ar unrhyw adeg
- Llawer o ymwelwyr mynych – fel arfer, dynion na fyddant yn aros am gyfnodau hir
- Cymdogion yn rhoi gwybod am ddyinion yn ymweld yn aml bob awr o'r dydd a'r nos, yn aml gan ddefnyddio ffonau symudol yng nghyffiniau'r eiddo? Defnyddir dull hwn mewn puteindai dros dro i gyfeirio darpar gleientiaid i'r eiddo.

Boed yn eiddo rhent Airbnb, yn fath arall o eiddo rhent preifat fel gosodiad eiddo byrdymor a llety gwyliau rhent, neu'n ystafell mewn gwesty, mae hyn yn digwydd yng Nghymru. Isod ceir cyfres o ddiwyddiadau a nodwyd mewn un o'n hachosion sy'n ymwneud â phuteindai dros dro:

1. Wrth gadarnhau'r denantiaeth, mae'r Asiant Gosod Eiddo wedi cymryd copïau o gyfriflen banc yn y DU sy'n eiddo i 'denant'. Cyfriflen ffug oedd hon.
2. Wrth gadarnhau'r denantiaeth, mae'r Asiant Gosod Eiddo wedi cymryd copi o basbort sy'n eiddo i 'denant'. Pasbort ffug oedd hwn.
3. Wrth gadarnhau'r denantiaeth, mae'r Asiant Gosod Eiddo wedi cymryd copïau o Fisa sy'n dangos caniatâd amhenodol i aros, sy'n eiddo i 'denant'. Fisa ffug oedd hwn hefyd.
4. Cafodd y denantiaeth ei chadarnhau, a chafodd yr eiddo ei ddefnyddio fel puteindai dros dro.
5. Drwy gydol y denantiaeth, derbyniodd yr Asiant Gosod Eiddo daliadau rhent misol mewn arian parod. Ar bob achlysur, aeth rhywun gwahanol i'r Asiantaeth Gosod Eiddo i dalu'r rhent misol. Ni wnaeth yr Asiantaeth Gosod Eiddo gadw unrhyw fath o gofnod o bwy a aeth i'r Asiantaeth Gosod Eiddo i wneud y taliadau rhent hyn mewn arian parod.

Cymru/Wales

CrimeStoppers.

0800 555 111

100% diennu. Bob tro.
100% anonymous. Always.

Asiantiaid gosod eiddo a gwerthwyr tai

Cynnal gwiriadau ar gyfer darpar denantiaid:

Mae angen i asiantiaid gosod eiddo gydnabod y bydd peidio â chynnal gwiriadau effeithiol nid yn unig yn peri risg y caiff eu heiddo ei ddefnyddio ar gyfer Caethwasiaeth Fodern a Masnachu Pobl, ond y caiff ei ddefnyddio at unrhyw ddibenion troseddol.

Cynhaliodd yr Asiantaeth Troseddu Cenedlaethol Ymgyrch Airbrush er mwyn ymchwilio i wladolyn Tsieineaidd a oedd yn sefydlu sawl eiddo rhent fel puteindai dros dro. Llwyddodd i wneud hyn o ganlyniad i ddiffyg diwydrwydd dyladwy i wirio darpar denantiaid <https://www.birminghammail.co.uk/news/midlands-news/chinese-mastermind-pleads-guilty-running-17052394>

Mae'r rhan fwyaf o asiantiaid gosod eiddo yn dirprwyo gwaith gwirio/gwiriadau diwydrwydd dyladwy ar gyfer darpar denantiaid i gwmnïau gwirio cenedlaethol. Fel rheol, byddai'r asiantiaid gosod eiddo a oedd dan sylw yn Ymgyrch Airbrush yn rheoli'r gwiriadau adnabod (cael gafael ar ddogfennau adnabod â llun) a hefyd y gwiriadau hawl i rentu, ond wedyn yn rhoi'r holl wiriadau eraill (gwiriadau credyd, geirdaon cyflogaeth, geirdaon gan landlordiaid blaenorol) ar gcontract allanol.

Gan fod y cwmnïau gwirio'n tueddu i weithio ar gomisiwn a chynnig ystod o becynnau sy'n amrywio o wiriadau sylfaenol iawn am y gost rataf i wiriadau manwl am brisiau uchel, gall landlordiaid ac asiantiaid gael eu temtio i ddefnyddio'r un rhataf. Yn y pen draw, yr asiant gosod eiddo sy'n gyfrifol am unrhyw risg felly sicrhewch fod eich gwiriadau'n ystyrlon. Mae cynnal cyn lleied â phosibl o wiriadau a gwiriadau gwael yn golygu y bydd llai o gyfleoedd i ddarganfod unrhyw droseddoldeb neu bryderon y gellid eu datrys yn hawdd iawn ac a fyddai felly'n eich diogelu chi a'ch cleient ac yn helpu i atal troseddau a chamfanteisio.

Atal defnydd troseddol o eiddo: Adnabod yr arwyddion

- Geirdaon yn cael eu rhoi gan y tenant ei hun ac yn cael eu derbyn heb i wiriadau cefndir gael eu cynnal i gadarnhau eu bod yn wir.
- Byddwch yn amheus os bydd 'hwylusydd' yn darparu dogfennau adnabod a thrwyddedau preswyllo, ond rhywun arall yn mynd i'r swyddfa gosod eiddo a'r eiddo.
- Cyfeiriadau e-bost yn cael eu rhoi y byddai gwiriad dilysrwydd syml Google yn dangos nad ydynt yn gysylltiedig â chyflogwyr mewn gwirionedd neu nad yw'r cyfrifon yn bodoli.
- Geirdaon cyflogwr ffug yn cael eu rhoi i'r asiant gosod eiddo. Dylech gynnal y gwiriadau'n uniongyrchol â'r busnesau drwy anfon e-bost ar lwybrau mynediad cyhoeddus i'r busnes. Gwirio cyfeiriadau e-bost ar wefan y cwmni a ffonio'r rhifau sydd ynghlwm. Gwnewch hyn yn hytrach na dibynnu ar wybodaeth y tenant oherwydd gallech gael eich cyfeirio at gyfeiriadau e-bost a rhifau ffôn sydd dan reolaeth y troseddwr.

- Gwiriwch ddogfennau ategol, fel biliau cyfleustodau – gellir adnabod dogfennau twyllodrus heb unrhyw hyfforddiant arbenigol – cyfrifon banc a biliau cyfleustodau â theip cymysg, gwallau teipio, bylchau gwallus rhwng llinellau a logos o ansawdd gwael.
- Cadarnhau pwy yw'r tenant. Sicrhewch fod y ddogfen adnabod â llun sy'n cael ei darparu'n electronig yn cael ei chadarnhau yn erbyn presenoldeb corfforol y 'tenant' sy'n bresennol i lofnodi papurau a chymryd meddiant o'r allwedd.
- Byddwch yn amheus os bydd gwahanol bobl yn mynd i swyddfa'r asiant gosod eiddo i dalu rhent mewn arian parod.
- Ymweliadau dilynol ag eiddo rhent: Pan fydd Asiantiaid Gosod Eiddo ond yn marchnata'r eiddo ar ran landlord heb ei reoli ymhellach, ni fyddant bob amser yn cynnal ymweliadau dilynol i archwilio cyflwr yr eiddo, y defnydd a wneir ohono na phwy sy'n ei ddefnyddio. Yn aml, mater i'r landlord fydd cynnal y gwiriadau. Sicrhewch eich bod yn cynnal ymweliadau dilynol neu cyngorwch eich cleientiaid i wneud hynny. Peidiwch â rhoi rhybudd o ymweliadau dilynol gan y bydd hyn yn galluogi Grwpiau Troseddu Cyfundrefnol i roi mesurau ar waith i liniaru hyn.

Gwiriadau Hawl i Rentu: Ym mis Tachwedd 2020, cyflwynodd y Swyddfa Gartref wasanaeth gwirio ar-lein sy'n caniatáu i landlordiaid ac asiantiaid gosod eiddo wirio'r canlynol:

- Gwladolion o'r tu allan i'r Ardal Economaidd Ewropeaidd a chanddynt drwydded/cerdyn preswyllo biometrig cyfredol
- Gwladolion o'r tu allan i'r Ardal Economaidd Ewropeaidd ac aelodau o'u teulu y mae eu statws wedi'i ganiatáu dan y Cynllun Preswyllo'n Sefydlog i Ddinasyddion yr UE
- Y rhai â statws dan y system fewnfudo seiliedig ar bwytiau

Gwiriadau hawl i rentu o fis Gorffennaf 2021: gwybodaeth bwysig i landlordiaid – GOV.UK (www.gov.uk)

Roedd llawer o'r trwyddedau preswyllo a ddefnyddiwyd yn Ymgyrch Airbrush yn rhai ffug, felly byddai'r gwiriadau hyn wedi'u darganfod petaent yn bodoli bryd hynny a byddent wedi bod yn ffactor pwysig er mwyn atal gweithgareddau grwpiau troseddu cyfundrefnol.

Cymru/Wales

CrimeStoppers.

0800 555 111

100% diennu. Bob tro.
100% anonymous. Always.

TARIAN
R O C U

 @TarianROCU